

a szervezetség. Egymagunk hamar elcsüggedünk az élénk tornyosuló feladatok reménytelennek látszó tömegével szemben. Keressünk segítőtársakat és osszuk fel a munkát az egyesek tehetése szerint. Az egyházközség, a Credo és az Actio Catholica friss nekilendülése, nagy munkaközösége, mindmegannyi alkalmas terület az összefogásra. Minden-

esetre kicsiben kezdjük és csak akkor vállalkozunk «tömeghalászatra», amikor a horgászás titkaival megbarátkoztunk. Az apostolkodás azonban akkor is két léleknek közvetlen egymásratalálása marad, ha egyszerre több emberrel is foglalkozunk.

A munka vár!

A munka parancs és kötelesség!

Varga Géza Ernő:

MAKKOS MÁRIA

A mindenki által jól ismert János-hegy lábánál, a budakeszi erdő szélén, hatalmas tölgyerdőktől koszorúzottan, festői szépségben fekszik a XVIII. század közkedvelt búcsújáróhelye: Makkos Mária. A hegyvidéket járó turisták és kirándulók jól ismerik ezeket a beszédes romokat és a mellette álló kicsi kápolnát, amely régi dicsőségről beszél. II. József mindent megsemmisítő egyházellenes intézkedései kárhóztatták pusztulásra ezt a szép, és a feljegyzések szerint akkor igen virágzó kegyhelyet. Ennek a kegyhelynek rövid történelmi ismeretét adjuk az alábbiakban.*

A Zichy-grófok tulajdonát képező budakeszi erdőn keresztül igyekezett 1731-ben többedmagával Traub János budakeszi munkásifjú, amikor az egyik útszéli tölgyfán egyszerre a keresztrefeszített Údvizítőt látta, lábainál a fájdalmas Szűzanyával, és ezért kalapját nagy áhitattal megemelte. E jelenés többször is megismétlődött ugyanazon fánál és azért valahányszor arra haladt, kalapját a fa előtt mindannyiszor megemelte, ami miatt társai — akik semmit sem láttak — folyton gúnyolták Traubot.

Hogy tehát elejét vegye a gúnyolodásnak, egyszerű, a fájdalmas Anyát ábrázoló papírképet szegelt a fára, hogy lássák, hogy ez előtt emel kalapot. A rákövetkező esztendőben súlyos betegségbe esett ez a jámbor legény, felgyógyulásához semmi remény nem volt. Ekkor ismét megjelent előtte a látomása és erre ő fogadalmat tett a Szent Szűznek, ha felgyógyul, akkor tehetőségéhez mért maradandó képet fog erre a fára függeszteni. Traub pár nap alatt a csodával határos módon felépült, jól lehet, ebben már senki sem bízott. Ekkor első dolga volt, hogy Budára jöjjön és fogadalmát beváltsa. Egy Falconeri nevű festőtől 2 forintért olajjal festett Mária-képet vásárolt. Ez a kép tulajdonképpen egy, már 1494 óta az olaszországi Re nevű városkában tisztelt, csodálatos Madonna-képnek a másolata. Traub a kép fölé ideiglenes hajlékot is emelt, hogy az idő viszontagságaitól megvédelmezze. Az esetnek hamarosan híre járt, és az emberek mind többen és többen keresték fel. A fokozódó érdeklődés és közlől-távolról megindult búcsújárások arra indították gr. Zichy Miklóst és feleségét, hogy a képet megfelelő környezetbe állítsák és az idezarándokló hívek lelki szükségletéről is gondoskodjanak. Ezért kápolnát építettek, amely még ma is teljes épségben megvan. Majd a Budán levő Trinitáriusok gondozására bízta ezt a helyet. A kereszties barátok — mint ahogyan a fehér ruhán vörös és kék keresztjükről a nép nevezte őket — nagy buzgalommal láttak e hely felvirágoztatásához. Az áldozatkész földesúr megbízásából hamarosan templomot és kolostort építettek. A templomot Koller Ignác veszprémi püspök több ezer zarándok jelenlétében 1768-ban nagy ünnepség keretében felszentelte, és a csodálatos tölgyfát és a Mária-képet abban elhelyezte. Így került Traub János ajándéka az oltárra. E kegyelemhely hamarosan országos híru lett és messze távolból is gyak-

ran keresték fel a Mária-tisztelők seregéi. De nem sokáig örvendhetett hírnévnek sem a templom, sem a zárda, mert II. József császár a trinitárius rendet feloszlatta és a templomot leromboltatta, annak ellenére, hogy rövid időn belül több mint ötven csodálatos gyógyulásról beszél a krónika, amelyeket tanúk és hiteles okmányok bizonyítottak. A templom azóta meredező rom, de a régi sekrestye és a zárda némely helyisége ma is használható állapotban van. Áll még az eredeti kis kápolna is, mely még a templom előtt épült. VI. Pius pápa 1778-ban teljes búcsút engedélyezett a kegyhely számára. A csodálatos Mária-képet akkor, a feloszlatakor, ideiglenesen elhelyezték a budakeszi plébániatemplomban, ahol lassan a feledés fátyla borult rá.

Az elmúlt világháború után mozgalom indult meg ennek a történelmi nevezetességi szép kegyhelynek a visszaállításáért. Különösen sokat fáradozott e cél érdekében Miller József prelátus, budakeszi plébános, aki fel-

ismerte annak jelentőségét, hogy az eredeti helyéről elmozdított képnek csodálatos ereje csak ott fog ismét feléledni, ahová azt eredetileg tették. Sok-sok terv fogamzott meg, de, sajnos, valóra még egyik sem vált. Néhány esztendeje azután a szervita atyák vállalkoztak arra, hogy ünnep- és vasárnaponként itt szentmisét fognak mondani, hogy ezáltal a természetet szerető emberek lelki szükségletéről is gondoskodhassanak. Titkos cél azonban a már-már feledésbe menő gyönyörű kegyhelynek felelevenítése volt. Hogy miért éppen a szerviták voltak a vállalkozók, az csak azzal magyarázható meg, hogy rendjük olasz eredetű, mint ahogyan a Traub János által adományozott kép is egy csodálatos olasz kép másolata, továbbá Traub János látomásában a kereszt alatt álló fájdalmas Szűzanyát látta, amely megfelel a szervitarend hét alapítója szándékának, mert azok rendjüket a fájdalmas Szűz tiszteletére alapították.

Most pedig, amikor az emlékezős kincsesládájából előhalásztuk ezt a drága gyöngyszemet, csak azzal a céllal tettük, hogy ne menjen veszendőbe a történelmi nevezetesség. Mindannyiunknak szent és hazafias kötelessége kell, hogy legyen a felújítás gondolatának ápolása, és akár imával, akár anyagi áldozattal a megvalósítás előmozdítása. Legyen mindenki ennek a gondolatnak az apostola, így a Credo-lap is, mint már a multban tette, a jövőben is propagálja ezt. Első szent királyunk felajánlotta országát a Nagyasszonynak, állta is a viharokat ezer esztendőn keresztül, most mi is ajánljuk országunkat az ő pártfogásába, az ő szeplőtelen Szívének engesztelésül, és bízunk abban, hogy megvédelmez ezután is bennünket. Ennek a felajánlásnak emlékeképpen kellene a Makkos Mária történelmi kegyelemhelyet újra felépíteni.

* Bonomi Jenő: Makkos Mária és Faltenbüchl Ferenc: A raváltó trinitárius szerzetesek Magyarországon c. munkák nyomán.